

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Catan Liliana, Boico Victor, Mardari Dumitru și Ghervas Maria,

a judecat în ședință, fără participarea părților recursul ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Zoina Mihail Xxxxx, născut la xxxxxxxx,
originar și domiciliat în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 16.02.2017 – 26.10.2017;*

2. *instanța de apel: 16.11.2017 – 12.12.2017;*

19.06.2018 – 08.10.2018;

3. *instanța de recurs: 28.02.2018 – 15.05.2018;*

28.11.2018 – 05.03.2019.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 26 octombrie 2017, Zoina Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, cu aplicarea art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, iar conform prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, Zoina Mihail pe parcursul unei perioade de timp până 05 ianuarie 2017, aflându-se în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, acționând intenționat în scopul punerii ilegale în circulație a unor substanțe care conțin droguri, a păstrat la domiciliul său cu scopul de înstrăinare unor persoane terțe, 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care, potrivit raportului de expertiză tehnic-criminalistic nr. 34/12/I-R-202 din 16.01.2017 reprezintă o masă de origine vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3 954 gr. (masa uscată), substanță ce se atribuie la

categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari, ce în redacția Legii nr.193 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23.09.2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului R. Moldova, nr. 79 din 23.01.2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 „cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului” nu sunt utilizate în scopuri medicale.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Zoina Mihail în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

3.1. În motivarea apelului a indicat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal cu stabilirea unui termen de probă în privința inculpatului este una ilegală și neîntemeiată din motiv că inculpatul a săvârșit o infracțiune deosebit de gravă.

Acuzarea a menționat că instanța de judecată, manifestând o atitudine incorectă față de identificarea și interpretarea anumitor circumstanțe, absolut în mod neîntemeiat a reținut drept circumstanțe atenuante circumstanțele expuse pe când în instanța de judecată inculpatul nu a recunoscut învinuirea formulată acestuia de către acuzare - păstrarea cu scop de înstrăinare a drogurilor.

Potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal pedeapsa aplicată lui Zoina Mihail nu și-a atins scopul, și anume, de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Inculpatul nu a conștientizat caracterul grav al acțiunilor sale și nici nu a recunoscut vina, lipsa căinței sincere, săvârșirea a unei infracțiuni deosebit de grave, consecințele grave survenite pentru sănătatea publică, modul în care a acționat inculpatul, prezența circumstanțelor agravante - toate acestea sunt circumstanțe care denotă incorectitudinea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zoina Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată acestuia a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

4.1. Instanța de apel a constatat că Zoina Mihail pe parcursul unei perioade de timp până la 05 ianuarie 2017, aflându-se în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, a păstrat ilegal la domiciliul său droguri în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare, și anume: 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care potrivit raportului de expertiză tehnic-criminalistic nr. 34/12/1-R-202 din 16.01.2017 reprezintă o masă de origine vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3 954 grame (masa uscată), substanță ce se atribuie la

categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari, ce în redacția Legii nr. 193 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23.09.2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului R. Moldova, nr. 79 din 23.01.2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 „cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului” nu sunt utilizate în scopuri medicale.

Cercetând și apreciind probele administrate în cauza penală, și anume declarațiile inculpatului Zoina Mihail, a martorilor Zoina Lidia, Deliu Valentin, Irașcu Mihail și Buruiană Igor, a specialistului Popescu Maxim, cât și actele cauzei – raportul ofițerului de investigații al BCG SPC SII IP Hîncești Alexandru Gheorghiuță din 02.01.2017, procesul-verbal de consemnare a celor constatate din 02 ianuarie 2017, procesul-verbal de percheziție din 05 ianuarie 2018, procesul-verbal de ridicare din 05 ianuarie 2017, raportul de expertiză nr. 24/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017, actul nr. 6 de expertiză psihiatrică-legală (narcologică-legală) din 25 ianuarie 2017 în privința inculpatului Zoina Mihail, instanța de apel a conchis că acestea pe deplin dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță, eronat a apreciat probele administrate în cadrul ședinței de judecată, adoptând sentința de condamnare în privința lui Zoina Mihail în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, or, la caz s-a constatat cu certitudine, păstrarea ilegală a masei vegetale sub formă de pai de mac uscat în masă totală de 3 954 g, ce conține alcaloidul narcoactiv al opiului morfină, totodată, lipsesc careva probe ce ar confirma scopul de înstrăinare a inculpatului. Or, potrivit materialelor cauzei s-a atestat, că în gospodăria inculpatului în timpul percheziției în ultima odaie a saraiului au fost depistate 4 pachete de culoare albă, transparente din polietilenă, în care se aflau căciulițe de mac, iar în podul casei au fost depistate într-un sac din fibre de polimer de culoare albe, căciulițe uscate, asemănătoare celor de mac, dar și un pachet de polietilenă cu asemenea substanțe.

Instanța de apel, a considerat neîntemeiate argumentele acuzării, acceptate de instanța de fond, precum că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, reținând că din declarațiile martorilor Irașcu Mihail, Buruiană Igor, Deliu Valentin, specialistul Popescu Maxim, cât și din probele materiale ale cauzei – procesul-verbal de percheziție și ridicare la domiciliul inculpatului, a rezultat intenția acestuia doar la păstrarea la domiciliu său a drogurilor, dar nu scopul de a le înstrăina.

Tot aici, instanța de apel a reținut că partea acuzării în sensul solicitărilor sale, nu a prezentat probe ce ar fi demonstrat intenția inculpatului privind înstrăinarea drogurilor și aceasta nu poate fi confirmat numai prin numărul mare de plante care conțin substanțe narcotice sau cantitatea mare a acestora depistate la domiciliul inculpatului, urmând a fi identificate și alte temeuri întru confirmarea intenției, precum existența unei înțelegeri cu cei ce urmează să procure astfel de plante sau substanțe. La fel, a reținut că declarațiile inculpatului date în calitate de bănuit nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare în lipsa altor probe pertinente și concludente, or este evident, că inculpatul, fiind într-o vârstă înaintată, fiindu-i adusă bănuiala în săvârșirea

infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal – *păstrarea ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare*, a scris personal că recunoaște bănuiala, procesul-verbal fiind perfectat de ofițerul de urmărire penală (f.d. 41-42). Ulterior, fiindu-i adusă învinuirea în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, inculpatul, folosindu-se de dreptul legal, a refuzat să facă careva declarații (f.d. 71-72).

De asemenea, analizând probele enunțate, în raport cu invocările apărării în interesele inculpatului, instanța de apel a constatat lipsa temeiurilor legale pentru declararea nulității actelor de percheziție și ridicare a substanțelor depistate în gospodăria inculpatului, or, certitudinea dubiilor impuse referitor la modul și procedura sigilării, în speță, fiind stabilit doar faptul că cuantumul masei vegetale ridicate de la domiciliul inculpatului nu a fost supus verificării în sensul cantităților individuale pentru fiecare pachet ridicat.

Instanța de apel a mai constatat că procesul-verbal de percheziție din 05.01.2017, dar și ordonanța de ridicare a CD-ului cu înregistrările video de la locul constatării infracțiunii, a fost întocmit cu încălcări ale prevederilor referitoare la normelor procesuale penale, totuși efectuarea percheziției în lipsa inculpatului Zoina Mihail, coroborat cu circumstanțele invocate supra afectează integritatea drepturilor inculpatului Zoina Mihail, încălcări ce prin conținutul și formelor nu pot impune nulitatea actelor menționate și urmează a fi puse la baza sentinței de condamnare.

Astfel, că alte probe ce ar confirma că inculpatul a păstrat cu scop de înstrăinare droguri, în afară de declarațiile acestuia date în cadrul urmăririi penale (f.d. 42), lipsesc, iar în lipsa acestora, declarațiile lui Zoina Mihail, date în cadrul urmăririi penale, nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului pentru fapta comisă, instanța de apel, reținând prevederile art. 75 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art.16 Cod penal, se atribuie la categoria celor deosebit de grave, de persoana celui vinovat, că nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere nepotul minor, de lipsa circumstanțelor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, a conchis că o pedeapsă cu închisoarea, stabilită în limitele sancțiunii incriminate, cu aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, va fi una echitabilă, ce va atinge scopul de restabilire a echității sociale și corijare a inculpatului, cu aplicarea pedepsei complementare.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul a făcut trimitere la temeiurile de casare stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală și a susținut că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Procurorul a susținut că, hotărârea instanței de apel este neîntemeiată în partea recalificării acțiunilor inculpatului Zoina Mihail de la prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal la o infracțiune mai ușoară prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Recurentul a susținut că, instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, și

anume: declarațiile inculpatului Zoina Mihail date la etapa urmăririi penale, iar instanța de apel incorect a recalificat acțiunile acestuia.

Deci, instanța de apel a emis hotărârea fără cercetarea întemeiată, obiectivă și multaspectuală a tuturor probelor și circumstanțelor comiterii infracțiunii.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

7.1. Pentru a pronunța decizia în cauză, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a ajuns la o concluzie neîntemeiată privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în acest dosar, prin ce a admis erorile de drept prevăzute de pct. 6) și 12) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile inculpatului din art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în cele ale art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, motivând soluția prin faptul că procurorul nu a prezentat probe suficiente întru confirmarea scopului de înstrăinare a substanțelor narcotice depistate la domiciliu lui Zoina Mihail.

În continuare, instanța de recurs s-a referit la aspectele învinuirii, care nu au fost tratate corespunzător și minuțios de instanța de apel, în particular s-a avut în vedere delimitarea dintre art. 217 și 217¹ Cod penal.

Deci, instanța de recurs a reiterat că, potrivit rechizitoriului Zoina Mihail a fost învinuit de aceea că: *„.....pe parcursul unei perioade de timp până pe 05 ianuarie 2017, aflându-se în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, acționând intenționat în scopul punerii ilegale în circulație a unor substanțe care conțin droguri a păstrat la domiciliul său cu scopul de înstrăinare unor persoane terțe, 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care potrivit raportului de expertiză tehnico criminalistic nr. 34/12/l-R-202 din 16.01.2017 reprezintă o masă de origine vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3 954 gr. (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari, ce în redacția Legii nr. 193 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23.09.2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului R. Moldova, nr. 79 din 23.01.2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului R. Moldova nr.1088 din 05.10.2004 „cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului” nu sunt utilizate în scopuri medicale”.*

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal adică, *păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, cu scop de înstrăinare.*

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, reieșind din baza factologică expusă supra și având în vedere că procurorul nu a probat dincolo de orice echivoc scopul de înstrăinare a substanțelor

narcotice urmărit de inculpat, acțiunile lui Zoina Mihail au fost recalificate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Delimitarea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și cea de la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, constă în scopul urmărit de făptuitor.

În principal, deosebirea dintre infracțiunile prevăzute la art. 217 și 217¹ Cod penal, se referă la lipsa sau la prezența scopului de înstrăinare. Lipsa scopului de înstrăinare în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 217 Cod penal, denotă dorința făptuitorului de a întrebuința substanțele narcotice, psihotrope sau analoagele acestora pentru consum propriu ori alte asemenea dorințe. Indicarea unui scop în conținutul incriminării se justifică atunci când, pentru caracterizarea infracțiunii și a pericolozității sociale a infractorului, este important rezultatul spre care acesta tinde, iată de ce este firesc ca urmărirea de către subiectul infracțiunii specificate la art. 217¹ Cod penal a scopului de înstrăinare să imprime acestor infracțiuni un pericol social mai sporit, în comparație cu infracțiunea prevăzută la art. 217 Cod penal.

Prin urmare, pentru a reține în sarcina inculpatului componența de infracțiune prevăzută la art. 217¹ Cod penal trebuie să fie demonstrată intenția înstrăinării substanțelor narcotice urmărită de inculpat.

În cauza deferită judecății, scopul înstrăinării urmărit de inculpat, în opinia procurorului, s-a confirmat reieșind din circumstanțele de fapt ale cauzei, făcând trimitere la declarațiile depuse de inculpat în cadrul urmăririi penale, unde acesta a declarat că „*a admis păstrarea plantelor de mac, ca urmare a transmiterii acestora unei persoane necunoscute, ce urma să îl contacteze în sensul respectiv*”. Mai mult, Zoina Mihail cu exactitate a comunicat cantitatea, dar și circumstanțele care au dus la obținerea întregii mase de plante vegetale, făcând referire la persoana necunoscută care i-a transmis semințele plantelor de mac, cerându-i să le planteze și să le depoziteze într-o ordine prestabilită, prin ruperea căciulițelor de mac la o anumită perioadă a plantației. Zoina Mihail a indicat că persoana respectivă l-a contactat, s-a apropiat la domiciliul acestuia și a primit o pungă de plante de mac, pe care l-a considerat ca fiind echivalentul semințelor transmise în vederea plantării. Circumstanțele respective vin să corespundă în totalitate cu probele acumulate, or, acesta declarase că străinul urma să îl contacteze pentru a primi și celelalte plante depozitate de el, în scopul unei remunerații. Astfel, a susținut bănuitul la acea etapă că scopul plantării, creșterii și depozitării ulterioare a căciulițelor de mac a avut interes material, or el nu a cunoscut pentru ce pot fi utilizate acestea.

Instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a desconsiderat circumstanțele de fapt expuse supra, care au relevanță pentru justa soluționare a acestei cauze și pripit a reținut în acțiunile inculpatului Zoina Mihail elementele constitutive ale infracțiunii de păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

Având la bază raționamentele expuse, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către partea acuzării sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat corespunzător soluția adoptată.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, a fost admis apelul declarat de către procuror, sentința casată parțial, în partea stabilirii pedepsei, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Zoina Mihail Xxxxx a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

În rest dispozițiile sentinței contestate au fost menținute.

8.1. Pentru a pronunța decizia în cauză, instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Zoina Mihail a săvârșit infracțiunea incriminată prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi - *păstrarea ilegală a drogurilor cu scop de înstrăinare, săvârșit în proporții deosebit de mari.*

Necâtând la faptul că inculpatul Zoina M. nu și-a recunoscut vina pe deplin vina în cele încriminate a fost dovedită prin următoarele probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate de către instanța de fond, și anume: declarațiile martorilor Zoina Lidia, Deliu Valentin, Irașcu Mihail, Buruiană Igor; declarațiile specialistului Popescu Maxim; procesul-verbal de consemnare a celor constatate din 02.01.2017; raportul ofițerului de investigații al BCG SPC Sil IP Hîncești, Alexandru Gheorghiu din 02.01.2017 înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiune nr. 20 din 02.01.2017; procesul-verbal de percheziție din 05.01.2018; procesul-verbal de ridicare din 05.01.2017; raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-202 din 16.01.2017; actul nr. 6 de expertiză psihiatrico-legală (narcologico - legală) din 25.01.2017.

Instanța de apel a conchis că, întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul Zoina Mihail a comis fapta prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, „*păstrarea ilegală a drogurilor cu scop de înstrăinare, săvârșit în proporții deosebit de mari*”.

Instanța de apel a indicat, că în sensul art. 217¹ Cod penal, obiectul juridic nemijlocit a infracțiunii în cauză este reprezentat de relațiile sociale referitoare la ocrotirea sănătății publice, a cărei asigurare implică circulația în condiții de legalitate a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor. Iar, obiectul material al infracțiunii numite îl reprezenta substanțele narcotice, în prezenta speță - pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 gr. (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri. Agravanta specificată în alin. (4) lit. d) al art. 217¹ Cod penal, este caracterizată prin proporțiile deosebit de mari, circumstanță stabilită cu certitudine de către instanța de judecată conform probelor materiale raportate la legislația în vigoare.

Astfel, conform raportul de expertiză fizico-chimică nr. 24/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017, substanța ridicată în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Zoina Mihail, a fost determinată că fiind pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 gr. (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari. (f.d. 15-20).

În acest context, instanța de apel a indicat, că prima instanță just a reținut că redacția Legii nr. 193 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23.09.2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului R. Moldova, nr. 79 din 23.01.2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a

plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari.

Nu au putut fi reținute argumentele inculpatului precum că, nu a avut intenția de a înstrăina macul, or din materialele cauzei s-a stabilit și anume din declarațiile martorilor și a inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale că, „*a admis păstrarea plantelor de mac, ca urmare a transmiterii acestora unei persoane necunoscute, ce urma să îl contacteze în sensul respectiv*”. Mai mult ca atât, Zoina Mihail cu exactitate a comunicat cantitatea, dar și circumstanțele care au dus la obținerea întregii mase de plante vegetale, făcând referire la persoana necunoscută care i-a transmis semințele plantelor de mac, cerându-i să le planteze și să le depoziteze într-o ordine prestabilită, prin ruperea căciulițelor de mac la o anumită perioadă a plantației. Zoina Mihail a indicat că persoana respectivă l-a contactat, s-a apropiat la domiciliul acestuia și a primit o pungă de plante de mac, pe care le-a considerat ca fiind echivalentul semințelor transmise în vederea plantării. Circumstanțele respective vin să corespundă în totalitate cu probele acumulate, or, acesta declarase că, străinul urma să îl contacteze pentru a primi și celelalte plante depozitate de el, în scopul unei remunerații. Astfel, a susținut bănuitul la acea etapă că scopul plantării, creșterii și depozitării ulterioare a căciulițelor de mac a avut interes material, or el nu a cunoscut pentru ce pot fi utilizate acestea.

Respectiv, instanța de fond cert a stabilit realizarea de către Zoina Mihail a laturii obiective a infracțiunii, prevăzute de art. 217¹ Cod penal, care este manifestată prin distribuirea, înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice.

Latura obiectivă fiind manifestată și prin păstrarea substanțelor narcotice, care în timpul percheziției au fost depistate la domiciliul inculpatului.

Or, prin realizarea laturii obiective a infracțiunii, scopul lui Zoina Mihail a fost realizarea intenționată a laturii subiective, manifestată prin păstrarea și realizarea substanțelor narcotice.

În altă ordine de idei, Colegiul Penal menționează că, nu pot fi reținute argumentele apărării referitor la faptul că inculpatul ar fi fost influențat în careva mod de către OUP, or apărarea nu a descris și respectiv probat că inculpatul Zoina Mihail Vasile ar fi fost constrâns de careva circumstanțe în timpul audierii, mai mult, la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar indica la faptul că inculpatul sau avocatul ar fi înaintat careva plângeri împotriva acțiunilor/inacțiunilor OUP.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a constatat că procesul-verbal de percheziție din 05.01.2017, dar și ordonanța de ridicare a CD-ului cu înregistrările video de la locul constatării infracțiunii, a fost întocmit cu încălcări ale prevederilor referitoare la normele procesuale penale, totuși efectuarea percheziției în lipsa inculpatului Zoina Mihail, coroborat cu circumstanțele invocate supra afectează integritatea drepturilor inculpatului Zoină Mihail, încălcări ce prin conținutul și forma lor nu pot impune nulitatea actelor menționate. Sau, constatarea cumulului de erori admise, constituie în viziunea instanței temei pentru aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, și poate constitui mijloc de reducere a pedepsei aplicabile inculpatului Zoină Mihail. Or, în condițiile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală. Dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum și s-a stabilit din vina cui au fost comise aceste încălcări, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări.

Afirmațiile procurorului precum că, instanța de fond incorect a individualizat pedeapsa, numindu-i lui Zoina Mihail o pedeapsă prea blândă, instanța de apel le-a considerat întemeiate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei la individualizarea pedepsei aplicate și a numit o pedeapsă mai severă decât cea prevăzută de legea penală.

Instanța de apel a constatat că, inculpatul Zoina Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, care prevede o pedeapsă cu închisoare de la 7 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave.

Instanța de apel nu a constatat careva circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal.

Concomitent, s-a reținut că, inculpatul, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv și nu are antecedente penale.

Analizând în ansamblu circumstanțele cauzei și pentru restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, instanța a considerat oportun a-i numi inculpatului Zoina Mihail, cu aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, o pedeapsă minimă sub formă de închisoare prevăzută la sancțiunea articolului pentru care acesta este învinuit.

Reieșind din faptul că, infracțiunea comisă de inculpatul Zoina Mihail se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave, instanța de apel în conformitate cu art. 72 alin. (4) Cod penal, a dispus executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul inculpatului, Tampei Tatiana, care indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri de achitare a lui Zoina Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) Cod penal, sau prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În argumentarea recursului invocă că, prin decizia sa, instanța de apel a pus la baza unei condamnări declarații de care inculpatul s-a refuzat, care nu au fost supuse verificării prin coroborare cu alte probe. Necătând la faptul că instanța de fond tot în baza prevederilor art. 217¹ alin. (4) Cod penal, l-a recunoscut vinovat, dar i-a fost numită o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei. Fiind la o vârstă înaintată, Zoina Mihail a ales poziția de a accepta tacit această pedeapsă pentru că la vârsta lui, nu și-a permis să meargă prin instanțe să demonstreze nevinovăția, mulțumindu-se cu o condamnare cu suspendare. Instanța de apel i-a numit o pedeapsă prea aspră, nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei.

10. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, deoarece la stabilirea pedepsei instanța s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, astfel aplicându-i o pedeapsă echitabilă care v-a atinge scopurile pedepsei penale.

11. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit a statuat asupra admiterii recursului declarat de partea apărării, cu casarea totală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare, constatând ca eroare de drept pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală și anume când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.*

Având în vedere esența erorilor invocate de recurenți și remarcând că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale și cele jurisprudențiale la judecarea cauzei penale și la adoptarea soluției sale, Colegiul se va expune asupra erorilor admise.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 8.1. al prezentei decizii, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretându-le eronat.

Astfel, lecturând textul deciziei recurate, se constată mențiunea instanței de apel, și anume: *„Necâtând la faptul că inculpatul Zoina Mihail nu recunoaște pe deplin vina în cele incriminate, culpa acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, este dovedită și prin următoarele probe, administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate de către instanța de fond, și anume: **declarațiile martorilor Zoina Lilia, Deliu Valentin, Irașcu Mihail, Buruiană Igor, Popescu Maxim,***

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel fără a pătrunde în esența problemei de fapt și de drept, a argumentat la general faptul că probele respective confirmă vinovăția inculpatului, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor

art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, or instanța de apel urma să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate lui Zoina Mihail și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegațiilor expuse de părți.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Un alt aspect important de menționat este faptul că, atât prima instanță, cât și instanța de apel la baza hotărârilor de condamnare a inculpatului Zoina Mihail au reținut declarațiile acestuia depuse în cadrul urmăririi penale, care sunt contradictorii cu cele depuse în prima instanță - prin care pledează nevinovat, fără a argumenta motivul admisibilității unora și respingerii altora, or, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă, iar concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Referitor la prezența sau nu a scopului de înstrăinare, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, fiind apreciate multilateral și obiectiv. Totodată, în acest sens Colegiul ține să menționeze faptul că, înstrăinarea ilegală de plante care conțin droguri, etnobotanice sau analogii acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesorul substanțelor respective devine o altă persoană (vânzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.), acțiune care poate urmări atât un scop pecuniar, cât și gratuit.

Înstrăinarea ilegală de droguri, etnobotanice sau analogii acestora se consideră infracțiune consumată în momentul primirii acestor substanțe de către o altă persoană. Scopul înstrăinării este prezent atunci când făptuitorul urmărește transmiterea plantelor sau a substanțelor vizate în posesia unei alte persoane și nu are importanță dacă, prin comiterea faptei, subiectul a urmărit realizarea unui interes material (*motivul infracțiunii*).

Despre scopul de înstrăinare pot mărturisi, în prezența unor temeiuri suficiente: procurarea, prepararea, păstrarea sau transportarea drogurilor de către o persoană care nu le consumă; numărul mare de plante care conțin droguri sau etnobotanice; amplasarea acestor substanțe în recipiente care facilitează înstrăinarea; existența unei înțelegeri cu cei care urmează să primească astfel de substanțe etc.

Pentru stabilirea prezenței scopului înstrăinării, este necesară identificarea tuturor acestor circumstanțe în ansamblu și nu doar a uneia din ele.

În continuare, Colegiul penal lărgit atrage atenția și asupra faptului că, deși, în învinuirea înaintată inculpatului se vorbește despre droguri sub formă de *pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină)*, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei (f.d. 101 vol. II), vorbește despre *heroină*.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele enunțate cad sub incidența pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece *hotărârea atacată nu*

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Totodată, Colegiul penal lărgit indică că eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Zoina Mihail Xxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Se dispune eliberarea lui **Zoina Mihail Xxxxx**, din penitenciar în caz dacă nu se deține în baza unei alte hotărâri de condamnare sau măsuri de reprimare.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **02 aprilie 2019**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Catan Liliana

Boico Victor

Mardari Dumitru

Ghervas Maria